

Jaarverslag 2024 Rekenkamer Moerdijk

Voor u ligt het jaarverslag van de Rekenkamer Moerdijk over het jaar 2024. Dit jaarverslag gaat in op de activiteiten van het eerste jaar van de Rekenkamer Moerdijk inclusief een financiële verantwoording.

Begin van het jaar hebben we een kennismakingsronde gehad en zijn we in gesprek geweest met alle raadsfracties, het college, de griffier en het managementteam van de gemeente. Verder hebben we het onderzoeksprotocol en het jaarplan opgesteld.

Tijdens het eerste jaar is een onderzoek uitgevoerd in de vorm van een quick scan naar de sturing, beheersing en verantwoording van grote infrastructurele projecten. Aan het einde van het jaar is er een start gemaakt met het voorbereiden van een tweede onderzoek. Dat onderzoek gaat over de inhuur van externen. Wij kijken terug op een productief eerste jaar, waarbij we de raad en met name de auditcommissie (ons klankbord namens de gemeenteraad) goed hebben leren kennen.

Financieel gezien laat de Rekenkamer Moerdijk een positief resultaat zien, waarbij het voorstel is om voor dat positieve resultaat een bestemmingsreserve te vormen bij de vaststelling van de jaarrekening 2024.

We hopen dat het jaarverslag 2024 u een beeld geeft over wat de Rekenkamer Moerdijk in 2024 heeft gedaan. Wanneer u naar aanleiding van het jaarverslag 2024 vragen heeft, kunt u contact met ons zoeken via: rekenkamer@moerdijk.nl.

Namens de Rekenkamer Moerdijk,

Iroy Konings
Voorzitter

1. Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2024 van de Rekenkamer Moerdijk. Het jaarverslag begint met de samenstelling van de Rekenkamer Moerdijk (de rekenkamer). Ook wordt een toelichting gegeven op het doel van de rekenkamer en haar werkzaamheden. Het verslag gaat daarnaast in op de verordening en reglementen waar de rekenkamer aan gehouden is en er wordt een samenvatting gegeven van de activiteiten die de rekenkamer in 2024 heeft verricht. Het jaarverslag sluit af met een financieel overzicht van bestede middelen.

2. Samenstelling rekenkamer

De rekenkamer bestond in 2024 uit:

Voorzitter: dhr. I.L.J.C. Konings

Lid: mw. R.J.L. Linck

Lid: dhr. J.G.S. van der Tak

3. Instrument van en voor de gemeenteraad

Per 1 januari 2006 is een rekenkamerfunctie voor iedere gemeente verplicht. Deze verplichting vloeit voort uit de Wet dualisering gemeentebestuur, die per 7 maart 2002 van kracht is geworden. Per 1 januari 2023 is de Gemeentewet gewijzigd en is alleen een rekenkamer nog toegestaan. De verordening op de Rekenkamer Moerdijk (de verordening) is vastgesteld op 2 november 2023 en inwerking getreden op 1 januari 2024.

De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. De rekenkamer formuleert op basis van de feiten die zij in haar onderzoeken heeft geconstateerd, conclusies en aanbevelingen. Zij valideert de feiten met de gemeentelijke organisatie middels een ambtelijk wederhoor, geeft ruimte voor een bestuurlijke reactie van het college van burgemeester en wethouders (het college) en maakt tot slot een nawoord van de rekenkamer hierop. Op grond van de verordening stelt de gemeenteraad de onderzoeksresultaten, de conclusies en aanbevelingen vast. De rekenkamer levert bij elk onderzoek een concept raadsbesluit waarin de aanbevelingen zijn opgenomen. Het is aan de raad om te besluiten al dan niet actie te ondernemen naar aanleiding van het onderzoek.

De rekenkamer is er voor de gemeenteraad. De rekenkamer is erop gericht raadsleden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende taken. Door de onafhankelijke én neutrale positie van de rekenkamer heeft zij een toegevoegde waarde naast de andere onderzoeksinstrumenten van de gemeenteraad.

Een belangrijke doelstelling van de onderzoeken is dat met de uitkomsten lering wordt getrokken voor de toekomst door zowel de gemeenteraad als het college. In dat kader ziet de rekenkamer zichzelf eerder als een ‘leerkamer’ en dus niet als een ‘afrekenkamer’.

4. Activiteiten in 2024

Kennismaking met de gemeenteraad en vaststellen onderzoeksprotocol

De Rekenkamer Moerdijk voerde in de maanden januari, februari en maart gesprekken met alle fracties uit de gemeenteraad, de griffier, het college van burgemeester en wethouders en de directie van de gemeente. De gesprekken zijn door de rekenkamer als open én constructief ervaren.

De Auditcommissie fungeert voor de rekenkamer als klankbord vanuit de gemeenteraad. Op 13 maart en 4 december 2024 ging de rekenkamer in gesprek met de Auditcommissie.

- Op 13 maart 2024 werd er gesproken over het jaarplan 2024 van de rekenkamer, het onderzoeksprotocol van de rekenkamer en de onderzoeksopzet voor het onderzoek naar sturing, beheersing en verantwoording van grote infrastructurele projecten. Het vastgestelde onderzoeksprotocol is te raadplegen via:
<https://moerdijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Reports/Document/b49b6203-5c02-4d4f-a492-2cabc1a2f14d?documentId=bdd0be40-b675-4f4b-9d76-fb36f5da1b8c>.
- Op 11 december 2024 spraken de Auditcommissie en de rekenkamer over de wederzijdse ervaringen in het eerste jaar van de rekenkamer. Ook werd er gesproken over de keuze en onderzoeksopzet voor het tweede onderzoek. Verder werd gesproken over de aangenomen motie van de gemeenteraad (4 december 2024) met een verzoek aan de rekenkamer om onderzoek te doen naar jeugdzorgbeleid.

Eerste onderzoek: sturing, beheersing en verantwoording van grote infrastructurele projecten

Tijdens het eerste kwartaal van 2024 is de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van grote infrastructurele projecten die momenteel worden uitgevoerd in de gemeente Moerdijk. Dit heeft geleid tot vragen van enkele raadsfracties over de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering en sturing van deze projecten. De voortgang van deze projecten werd ook benoemd door de raadsfracties tijdens de kennismakingsgesprekken met de rekenkamer. Dit leidde tot een onderzoek naar dit onderwerp met de volgende hoofdvraag: *Hoe wordt de sturing, beheersing en verantwoording van grote infrastructurele projecten vormgegeven in het samenspel tussen het college en de gemeenteraad en welke mogelijkheden zijn er om dit samenspel te verbeteren?*

Namens de rekenkamer heeft Lysias dit onderzoek uitgevoerd. De rekenkamer was nauw betrokken bij de opzet en uitvoering van dit onderzoek. Het onderzoeksrapport werd op 31 oktober 2024 aangeboden aan de gemeenteraad en besproken tijdens de commissievergadering op 14 november 2024. De gemeenteraad besloot op 4 december 2024 om de bevindingen vast te stellen en een positieve grondhouding aan te nemen ten aanzien van de aanbevelingen. De aanbevelingen waren als volgt:

1. Formuleer een gemeentelijke definitie voor grote infrastructurele projecten en maak specifieke afspraken over het samenspel tussen college en raad bij dit soort projecten.
2. Verzoek het college om bij raadsvoorstellen voor grote infrastructurele projecten te werken met verschillende varianten/scenario's.
3. Versterk de informatiepositie van de raad zodanig dat de raad te allen tijde een (historisch) overzicht en actuele informatie heeft over de stand van zaken van elk groot infrastructureel project.
4. Maak meer gebruik van raadsinstrumenten om te sturen op grote infrastructurele projecten.
5. Evalueer grote infrastructurele projecten gezamenlijk na afronding en eventueel ook tussentijds.

Tweede onderzoek: inhuur van externen

In november en december 2024 legde de rekenkamer de fracties drie mogelijke onderzoeksonderwerpen voor in het kader van een nieuw onderzoek. Het ging hierbij om de onderwerpen: laaggeletterdheid, informatiebeveiliging en inhuur externen. Na een uitvraag (zie figuur 1) bleek dat een onderzoek naar het onderwerp 'inhuur externen' het vaakst werd genoemd als voorkeursonderwerp. Gelet op de uitslag van deze peiling besloot de rekenkamer om een uitvraag te doen bij onderzoeksbureaus om een onderzoek uit te voeren naar de inhuur van externen.

Zet onderstaande onderwerpen in volgorde van prioriteit

Figuur 1. Uitslag peiling onder raadsfracties.

5. Rooster van aftreden

De (externe) leden zijn in de raadsvergadering van 14 december 2023 voor een periode van 6 jaar benoemd. Omdat de verordening op 1 januari 2024 inwerking trad, was de benoeming feitelijk effectief vanaf 1 januari 2024. Op grond van de verordening kunnen de voorzitter en de leden eenmaal worden herbenoemd voor een periode van zes jaar.

Leden	I.L.J.C. Konings (voorzitter)	R.J.L. Linck (lid)	J.G.S. van der Tak (lid)
Benoeming	14 december 2023	14 december 2023	14 december 2023

Leden	I.L.J.C. Konings (voorzitter)	R.J.L. Linck (lid)	J.G.S. van der Tak (lid)
Start werkzaamheden	1 januari 2024	1 januari 2024	1 januari 2024
Herbenoeming	1 januari 2030	1 januari 2030	1 januari 2030
Uiterste datum van aftreden	1 januari 2036	1 januari 2036	1 januari 2036

6. Financieel overzicht

Door het vaststellen van de meerjarenbegroting 2024-2027 op 9 november 2023 werd voor de rekenkamer een budget vastgesteld van 38.000 euro. Dit budget is door de rekenkamer als volgt besteed:

	begroting	realisatie	verschil			
Onderzoeken	25.000	17.273	7.728			
Vergoedingen	10.200	10.200	0			
Reiskosten	1.600	291	1.309			
Overige kosten	1.200	766	434			
totaal	38.000	28.529	9.471			

Resultaatsbestemming:

Het voorstel van de rekenkamer is om het voordelige resultaat van € 9.471 bij de vaststelling van de jaarrekening 2024 toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve Rekenkamer.

Dit zijn voorlopige cijfers per 03/01/25. Na afsluiting van de financiële administratie kan de rekenkamer (via de griffie) de definitieve jaarcijfers opmaken, onder voorbehoud van eventuele correctie naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole door de accountant.

Toelichting op de grootste verschillen:

- **Onderzoeken:** er is minder besteed, omdat er een quickscan onderzoek is uitgevoerd in plaats van een quick scan en regulier onderzoek zoals door de gemeenteraad was beoogd bij de start van de rekenkamer.
- **Reiskosten:** abusievelijk is in de begroting gerekend met € 0,37 km vergoeding in plaats van € 0,23, dit verklaard een “prijsverschil” van ca. € 600. Verder is sprake van minder fysieke bijeenkomsten en heeft één van de rekenkamerleden ervoor gekozen om geen reiskostendeclaraties in te dienen.